

boljša zveza z Ljubljano in Celjem. Predlog se je izročil železničnemu odseku.

Deželne doklade se bodo povišale.

V seji finančnega odseka, dne 23. okt. je razlagal deželni odbornik dr. Deršata, kako malo denarjev se nahaja v deželnih blagajnicah in da bo treba deželne doklade zvišati vsaj za 4 odstotke. Pri tej priložnosti je povedal, da so l. 1870 znašali vsi deželni stroški 6.156.000 kron, leta 1904 bodo pa znašali 20.464.000 kron. Eden odstotek deželnih doklad je znašal l. 1870 80.000 kron, zdaj vrže eden odstotek že 140.000 kron. Vzrok tako groznemu pomnoženju deželnih stroškov je po mnenju dr. Deršate zboljšanje plač učiteljem, stavbe novih bolnišnic, zboljšanje plač dežel. uradnikom itd. Poročevalec o tej zadevi je baron Rokitsansky, ki je predlagal, da se naj deželne doklade zvišajo ne za 4 odstotke, ampak za 5 odstot. Poslanec Žičkar je izjavil sledeče: »Tega neprimerno visokega povišanja deželnih doklad kar za 4%, ali celo za 5% ne morem zagovarjati pred svojimi volilci; zato bom glasoval proti vsakemu takemu zvišanju.

Za nas Slovence so pa še drugi vzroki merodajni, zakaj se mi protivimo temu povišanju deželnih doklad. V zasedanju dežel. zbora o veliki noči sem v imenu slovenskih poslancev razložil, zakaj mi sploh nismo mogli glasovati za začasno pobiranje dežel. doklad. Ravno tisti razlogi obstojijo še danes; razmere se na korist slovenskemu prebivalstvu na Štajerskem niso zboljšale. Zato tudi zdaj nismo v stanu, glasovati za povišanje. K besedi se je oglasil poslanec katol. nemške stranke, Wagner, ki je želel, naj se zviša pridobitni davek, da ne bodo samo kmetje večjih davkov plačevali. Graškega mesta poslanec Hofman je dejal, da more on k večjemu glasovati za povišanje 4%; drugi graški poslanec Einspiner pa je izrekel, da je on tudi proti 4%. Bauernbündlar baron Rokitsansky je pa iznenadil navzoče ude z izjavo, da bo on glasoval za povišanje. Predsedoval je tej seji finančnega odseka znani Walz, ki je zavrnil izjavo Žičkarja, češ: v Žičkarjevih besedah je zapopadeno očitiranje večini deželnega zbora, kakor da ona ne skrbi za potrebe slovenskega ljudstva. Temu pa ni tako; zato mora on kot predsednik odseka zavrniti besede g. Žičkarja. (Kako silno boli Nemce, če se jim pove resnica!) Grof Stürgkh se je bal, da utegne pasti predlog za povišanje deželnih doklad ter predlaga: naj se seja takoj zaključí, preden pridemo do glasovanja. Ta predlog se je sprejel in udje so se razšli, ne da bi stvar dognali.

V seji dne 23. okt. je vložil poslanec Žičkar prošnjo trga Sevnica, da se tam ustanovi meščanska šola s slovenskim učnim jezikom; nemščina naj se poučuje kot obvezni predmet.

Politični ogled.

V zadevi najnovjših imenovanj je bila v odborovi seji »Katol. polit. društva za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. gor.« sprejeta sledeča protestna izjava: »Odbor katol. polit. društva za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. gor. najodločneje protestuje proti skrajno krivičnemu in protipostavnemu postopanju cesarske vlade pri najnovjšem imenovanju sodnih in političnih uradnikov ter poziva naše državne poslance, naj v prihodnjem zasedanju takoj povejo vladi, kar ji gre, ter v državnem zboru brezobzirno razkrijejo, kako cesarska vlada cesarju zvestovdano slovensko ljudstvo prezira in tlači ter mu odreka po postavi mu zagotovljene pravice, dočim z vso ljubeznjivostjo podpira izdajalske Nemce in Lahe.

Shod slovenskih odvetnikov se je vršil zadnjo nedeljo v Ljubljani. Visje sodnijske oblasti so v zadnjem času drzneje kakor kedaj poprej začele zapostavljati v uradih slovenski jezik, in za to je bilo nujno

potrebno, da se ravno naši odvetniki postavijo na branik za pravice slovenskega jezika. Slovenski odvetniki, v kolikor niso postali narodni odpadniki in tihi zavezniki nemških uradnikov, so bili poleg slovenskega duhovništva vedno neustrašeni boritelji za naša jezikovna prava, in odzvali so se le svoji zgodovinski dolžnosti, ako so sedaj krepko povzdignili glas proti znani nemški nasilnosti. V sodiških nočejo več poznati našega jezika, vsiljujejo nam tujo nemščino in nastavljajo nam slovenščine nevedne uradnike. V zadnjem času je to vsiljevanje vedno hujše in nastavljanje nezmožnih uradnikov vedno pogostejše. Proti temu so odvetniki odločno protestirali. Uspehe pa bode imel odvetniški shod le takrat, če se bodo za te pritožbe zavzeli naši državni poslanci. Odvetniki so jih pač pozvali, naj to storijo, toda poznamo se predobro. Odposlanstvo bo se slo poklonit Koerberju, mu prijazno naznanilo pritožbe, Koerber bo obljubil stvar resno proučiti, poslanci bodo šli in stvar je — zaspala. Dal Bog, da se tokrat ne motimo! Toda mi imamo že premnogo britkih izkušenj! Nobena delegacija bi zaušnic, kakor nam jih vlada daje zaporedoma, ne prenašala tako udano kakor naša!

Ogrski ministrski predsednik je postal grof Tisa. Pripada vladni stranki, a je v sedanjem boju, ki ga vodi vladna stranka proti cesarjevi volji, kateri noče dati Ogrom v armadi madjarskega poveljnega jezika, ostal zvest cesarju in zastopal njegovo voljo. Grof Tisa še je mlad, a vrlo dobro podkovan v različnih vedah, ki so v politiki potrebne. Razven tega se še o njem hvali, da je mož jeklene, neupogljive volje, ki z železno vstrajnostjo zasleduje svoj cilj. Kmalu sestavi grof Tisa svoje ministrstvo ter se potem predstavi zbornici.

Dopisi.

Dobrna pri Celju. Obljubili smo zadnjič, da dobrnskemu politič. shodu dodamo še »dodatek«. Pred vsem zahvaljujemo celjsko politično društvo »Naprej«, da je sklicalo shod na Dobrni. O potrebi takih shodov govoriti bi bilo odveč. In če so taki shodi potrebni povsod, potrebni so tembolj na Dobrni. Različne moči združile so se v tajno zvezo z zlobnim namenom: zatreti slovenski živelj na Dobrni. Vino, pivo, denar, obljube itd., vse se ponuja, samo da bi se vrnili še enkrat blaženi časi nemčurskega gospodstva na Dobrno. »Oj pridi spet nam Div nazaj!« Nekateri ljudje bi pač strašno radi nekje in nekogar komandirali. Pa godi se jim tako, kakor sedaj dobrnskemu fajerberu, kjer so sami »šarži«, pa skoro nobenega moštva. Pa je res smola za človeka, kateri čuti v sebi zmožnost najmanj za generala, pa te zmožnosti svetu ne more pokazati. Da bi vsaj pri krajnem šolskem svetu slo, pa še tam ne gre, ker ne more blizu. Ti preklicani »bindišarji«, da so tako trde buče, da nočejo uvideti koristi tujega gospodstva. In vse je bilo tako lepo napeljeno, pa so se našli ljudje, ki so z zlobno roko razdrli take lepe naklepe! In ti naklepi so se v resnici na shodu temeljito razkrili in razdrli. Dobrnčani so spoznali svoje prijatelje in neprijatelje. Duhovi so se ločili. Vedno in vedno se je pripovedovalo od gotove strani: »Slovenec ali Nemeč, vsak je človek; vsak mora živeti; zakaj bi se sovražili. Nemci veliko dobrega storijo Slovincem itd.« V stoterih različnih kiticah in napevih se je ista stara pesem naših nasprotnikov ponavljala vedno in vedno. In našli so se nerazsodni ljudje, ki so začeli verovati takim govoricam. Pa shod je razgnal temo, pojasnil temeljito nejasne pojme in Dobrnčani vedo, pri čem da so. Govorniki so krepko udarili na narodne strune in v ušesih je zadonelo tudi nemškuturjem. G. vitez Berks je povzdignil glas za združenje slovenskih dežel, g. dr. Dečko je krepko naglašal geslo: svoji k svojim! g. Schreiner je razkril početje in škodljivost nemškuturstva in g. dr. Kukovec

je zavrnil zlobna očitanja nasprotnikov, kakor da bi Slovenci razširjali sovraštvo do Nemcev. Kakor smo zvedeli pozneje, bilo je tudi nekaj nemškutarjev na shodu in pod vtisom prepričevalnih besed je izrekel eden: »To je pa res, Nemci naj ostanejo skupaj in Slovenci skupaj.« Slišite, Marošek, Trnovšek, Potočnik in drugi? Nemčurji sami so izrekli, da vas ne marajo, zakaj se jim dobrikate? Pustite nemškutarijo, in zopet bode te možje, ki vas bo kdo spoštoval, ne pa kakor sedaj, ko vse s prsti kaže za vami, rekoč: »Ta in ta je tudi eden izmed tistih...!« Vprašajte Timprana, kako se mu je godilo pri nemčurjih. To je zahvala! Enaka bo tudi vam! — Da bo shod nemčurjem jako neprijeten, vedeli smo lahko naprej, da bodo pa tako ob pamet, na prvi hip nismo mislili. Bili so tudi zelo zanimivi prizori med zborovanjem. Med »živijo«-klici in ploskanjem po govoru g. viteza Berksa se zasliši nakrat hripavi »haj!«. Par trenutkov in posestnik hripavega grla pobiral je svoje korake od zborovališča. Da je bil Kavčič našuntan, jasno je ko beli dan. Kaj ne, g. P — —? Pa se ni obneslo! Med drugim govorom se je oglasil pristaš ptujskega motovila. Bil je v žalostnem stanu. V trenutku je bil pred vratmi. Ta prizor pa zasluži par besed. Oče Križečnik, pomilujemo vaše ravnanje v vaših letih, a vse priznanje vašima vrlima sinovoma, katerima se je gotovo srce trgalo pri žalostnem nastopu svojega očeta. Bodete-li zamogli pogledati v oči svojemu sinu, kateri je bil primoran peljati vas od zborovališča? To je vzgled, ki ga dajete svojim vrlim otrokom in slovenski mladini! Vsa čast sinovoma, ki sta ohranila v takih razmerah narodno zavest! — H koncu še besedo na okolič Vrbo! Ne mislimo cele, a cela Dobrna ve, koga imamo v mislih. Da ne bomo preobširni, zmenimo se z Vrbo drugokrat kakor tudi z gospodi — strelci!

Iz Rajhenburga. (Sola.) Dne 1. okt. blagoslovilo se je novo šolsko poslopje na Blanci. V obilnem številu so se zbrali učenci pod vodstvom g. nadučitelja ter se udeležili sv. maše v tri četrt ure oddaljeni cerkvi sv. Kancijana. V lepem redu so se potem podali k novi šoli, med procesijo moleč litanije vseh svetnikov. Ko je bilo poslopje blagoslovljeno od gosp. kateheta, imel je kratek, lep nagovor na učence gospod nadučitelj, v katerem jih je spomnil na zgodovino te šole ter jih opominjal k vztrajnemu učenju, da se tako skažejo hvaležne svojim ljubim starišem, ki so jim šolo pozidali. Končno se je spominjal presvetlega vladarja kot najboljšega pospešitelja ljudske naobrazbe ter jih, vzbujajoč čut domovinstva v mladih njihovih srcih, pozval k trikratnemu »živio«. Po odpeti cesarski pesmi bili so otroci nekoliko pogoščeni z darili, ki so jih doposlali prijatelji in nekdanji kateheti te šole.

K tej slovesnosti bili so povabljeni tudi udje kraj. šol. sveta. Toda glej, niti enemu izmed njih se ni dozdevalo vredno pokazati otročičem, da so vneti za njihovo izobrazbo. Ne sv. maše, ne blagoslovljenja se niso udeležili, kar kaže njihovo mržnjo do šole. A ta mržnja ni nova. Na novo izvoljeni šolski oče, pravzaprav očim, je že dolgo časa delal zoper to šolo, ki je vendarle največja dobrota za blansko deco. Delal je velike zapreke prejšnjemu g. načelniku, ki je v svoji veliki požrtvovalnosti in ljubezni do otročičev — kar je pokazal tudi s svojo navzočnostjo pri slovesnosti — daroval v blagi namen velike svote. A ta mržnja do šole bo se še gotovo silno maščevala na »visokem gospodu«, ker tudi ljudem bodo se počasi odprle oči, in videli bodo, da ni vse zlato, kar govorijo in delajo »očka«. Nerazumljivo pa je, da se dajo drugi udje kraj. šol. sveta od blanskega moškočnega tako strahovati, dočim imajo dovolj moči in zdrave pameti, da vedo, kaj je prav, kaj ne. Za zdaj naj to zadostuje; ako pa še bodo oče Robek v prihodnje zmiraj tako visoki, bomo jim malo pokadili, pa tako, da se bodo malo posušili!